

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO – 4110-03-02/2013
R/13/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 61, F +48 22 444 56 82
kno@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/13/003 – Organizacja i bezpieczeństwo wycieczek szkolnych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontroler	Teresa Małgorzata Zębała, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 85778 z dnia 25.06.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Gimnazjum Nr 2 im. Jana Pawła II, Aleja Kalin 30, 05-500 Piaseczno
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Malarczyk, Dyrektor Szkoły (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji i bezpieczeństwa wycieczek szkolnych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży w latach szkolnych 2010/2011 - 2012/2013.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywna ocena dotyczy w szczególności zapewnienia przez Szkołę bezpieczeństwa uczniów podczas wycieczek szkolnych i wypoczynku zimowego.

Ocenę tę uzasadnia również wywiązanie się Szkoły z obowiązku sporządzania kart wycieczek stosownie do wymogów prawnych oraz powiadamiania organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny o organizowaniu wycieczek zagranicznych. Uczniowie i rodzice zapoznawani byli z celem, trasą i harmonogramem wycieczki. Dodatkowo, poza obowiązującym regulaminem wycieczek, stosowano praktykę opracowania regulaminu danej wycieczki z uwagi na jej charakter. Uzyskiwano zgodę rodziców i gromadzono ważne informacje o dziecku. Kierownicy i opiekunowie wycieczek posiadali odpowiednie kwalifikacje do realizowanych przez Szkołę form krajoznawstwa i turystyki.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na ocenę działalności Szkoły w zbadanym zakresie.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja wycieczek szkolnych

Opis stanu
faktycznego

1.1 W poszczególnych latach szkolnych: 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013 liczba uczniów, według stanu na początek roku szkolnego, wynosiła odpowiednio: 405, 412 i 377 uczniów zorganizowanych w 21, 21 i 19 oddziałach.

Zgodnie z § 51 pkt 10 Statutu Gimnazjum Nr 2 w Piasecznie szczegółowe zasady organizowania wycieczek szkolnych zawarte zostały w Regulaminie wycieczek szkolnych Gimnazjum, zatwierdzonym przez dyrektora Szkoły w dniu 12.09.2008 r.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 17-67)

W latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 Szkoła zorganizowała łącznie 106 wycieczek dla średnio 1.172 uczniów i 84 opiekunów, w tym:

- w roku szkolnym 2010/2011 - 52 wycieczki dla 1.601 uczniów i 153 opiekunów,
- w roku szkolnym 2011/2012 - 23 wycieczki dla 704 uczniów i 66 opiekunów,
- w roku szkolnym 2012/2013 - 31 wycieczek dla 1.211 uczniów i 102 opiekunów.

(dowód: akta kontroli str.8-11, 68-70)

Spośród 106 wycieczek zorganizowanych w kontrolowanym okresie 25 odbyło się wycieczek pozalekcyjnych, w tym w roku szkolnym: 2010/2011 – 11, w 2011/2012 – 6 i w 2012/2013 – 8 wycieczek.

(dowód: akta kontroli str. 184-186)

Dokonując wyboru określonego rodzaju wycieczek Szkoła kierowała się następującymi względami: sugestiami uczniów i rodziców, możliwościami finansowymi rodziców, bezpieczeństwem uczniów, formą odpowiednią do wieku uczniów, odległością, czasem trwania, środkiem transportu, możliwością realizacji treści podstawy programowej, rozszerzeniem podstawy programowej o wiedzę przekazaną w atrakcyjny sposób, różnorodnością form, potrzebami rozwojowymi edukacyjnymi z uwzględnieniem uczniów zdolnych i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, walorami krajoznawczymi i kulturowymi obszaru objętego wycieczką, poznawaniem nowych kultur, kształtowaniem postaw tolerancji, integracją uczniów, aspektem wychowawczym oraz rozwijaniem zainteresowań uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 87)

Szczegółowej kontroli poddano 15 wycieczek i jeden wypoczynek, zorganizowanych przez Szkołę w okresie objętym kontrolą, w których wzięło udział 693 uczniów i 68 opiekunów, w tym:

- w roku szkolnym 2010/2011 – dwie wycieczki zagraniczne (Ukraina, Niemcy), jeden wypoczynek na zimowisku, dwie wycieczki jednodniowe (sportowo-rekreacyjna i turystyczno-krajoznawcza), w których uczestniczyło 207 uczniów i 24 opiekunów;
- w roku szkolnym 2011/2012 – dwie wycieczki zagraniczne (Francja, Niemcy), dwie wycieczki krajowe (wyjazd integracyjny i zielona szkoła), jedna wycieczka jednodniowa (turystyczno-krajoznawcza), w których uczestniczyło 235 uczniów i 23 opiekunów;

- w roku szkolnym 2012/2013 – dwie wycieczki krajowe (wyjazd integracyjny i zielona szkoła) cztery wycieczki jednodniowe (do muzeum, edukacyjno-rekreacyjna, rekreacyjno-sportowa, rowerowa), w których wzięło udział 251 uczniów i 21 opiekunów.

We wszystkich przypadkach karty wycieczek sporządzone zostały według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki². Karty wycieczek zawierały ich program, listę uczestników, imię i nazwisko kierownika wycieczki, liczbę opiekunów. Wszystkie karty wycieczek zatwierdzone zostały przed ich rozpoczęciem przez dyrektora Szkoły.

Zgodnie z § 7 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie organizowania krajoznawstwa w przypadku wycieczek zagranicznych Szkoła zawiadamiała organ prowadzący oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny o planowanej wycieczce. Zawiadomienie zawierało wszystkie prawne wymogi, a w szczególności: nazwę kraju, czas i program pobytu, imię i nazwisko kierownika wycieczki oraz opiekunów, listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku. Ponadto opiekunowie składali oświadczenia o zapoznaniu się z przepisami dotyczącymi zasad bezpieczeństwa na wycieczkach szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 71-79)

1.2 Szkoła uzyskiwała pisemną zgodę rodziców na udział uczniów we wszystkich wycieczkach organizowanych przez Szkołę w formie zbiorczego oświadczenia rodziców, składanego na początku każdego roku szkolnego. Dodatkowo przed dłuższymi niż 1 dzień formami wypoczynku kierownik sporządzał odrębny regulamin i zgodę na wyjazd ucznia w formie karty. Dokumenty te podpisywali rodzice i uczniowie.

(dowód: akta kontroli str. 80-83, 85)

Cel wycieczki, trasa i terminy, harmonogram omawiane były w Szkole z uczniami podczas godzin wychowawczych poprzedzających wyjazd, a także na zebraniach z rodzicami. Potwierdzeniem są zapisy w dziennikach lekcyjnych i w protokołach ze spotkań z rodzicami.

(dowód: akta kontroli str. 84, 107-133)

Ponadto według informacji dyrektora Szkoły przed każdym kilkudniowym wyjazdem odbywało się dodatkowo zebranie informacyjne dla uczniów i rodziców, w którym uczestniczył dyrektor szkoły lub wicedyrektor, kierownik i opiekunowie wycieczki, a w przypadku gdy Szkoła korzystała z pośrednictwa biura turystycznego, również przedstawiciele tego biura. Ze spotkań tych nie sporządzano protokołów.

Z wyjaśnień dyrektora Szkoły wynika, że trasa, cel, harmonogram i regulamin przypominane były przez kierownika i opiekunów wycieczek także na początku podróży i na bieżąco podczas wycieczki. Po dotarciu do ośrodka grupa była zapoznawana z regulaminem ośrodka.

W okresie objętym kontrolą na jednego opiekuna przypadało od 2 do 18 uczestników wycieczki (średnio 10 uczniów na 1 opiekuna).

(dowód: akta kontroli str. 8-11, 84-98)

1.3 Kierownicy i opiekunowie wycieczek posiadali odpowiednie kwalifikacje do realizowanych przez Szkołę form krajoznawstwa i turystyki, legitymowali się

² Dz. U. Nr 135, poz. 1516, zwanego dalej: "rozporządzeniem w sprawie organizowania krajoznawstwa".

ukończonym kursem dla kierowników wycieczek. Wszyscy byli pracownikami Szkoły i posiadali kwalifikacje pedagogiczne. Kierownicy wycieczek zagranicznych posługiwali się językiem kraju, do którego była organizowana wycieczka.

(dowód: akta kontroli str. 85-89, 184-189)

1.4. Zgodnie z § 12 rozporządzenia w sprawie organizowania krajoznawstwa kierownicy wycieczek wywiązali się z obowiązków m.in. opracowania programu i harmonogramu wycieczki, zapoznania uczestników z regulaminem, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki. W zbadanej dokumentacji stwierdzono, że sporządzane były rozliczenia finansowe wycieczek. Nie dokonano pisemnego podsumowania wycieczki na Ukrainę, której kierownikiem był dyrektor Szkoły. W wyjaśnieniu dyrektor Szkoły stwierdziła, że podsumowania dokonano po zakończeniu wycieczki na spotkaniu z rodzicami uczniów uczestniczących w wycieczce oraz na spotkaniu z Radą Pedagogiczną.

Dodatkową formą podsumowania i oceny wycieczek były Karty obserwacji dla wybranych nauczycieli, wypełniane przez dyrektora i wicedyrektorów w ramach pełnienia nadzoru pedagogicznego.

(dowód: akta kontroli str.85, 134-146)

1.5 Szkoła w okresie objętym kontrolą zorganizowała jeden wypoczynek zimowy – w Przesiece w dniach 14.02-20.02.2011 r. Wzięło w nim udział 50 uczniów oraz 6 wychowawców, w tym kierującym była dyrektor Szkoły. Formularz zgłoszenia wypoczynku dzieci i młodzieży wraz z listą załączników sporządzony został zgodnie z § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania³. Powyższy dokument złożony został w Kuratorium Oświaty w dniu 28.01.2011 r., tj. 18 dni przed terminem rozpoczęcia wypoczynku.

(dowód: akta kontroli str. 153-180)

1.6 NIK przeprowadziła w Szkole badanie ankietowe dotyczące opinii na temat organizacji i bezpieczeństwa wycieczek szkolnych, w którym wzięło udział 36 nauczycieli i 43 rodziców. Jego wyniki przedstawiono poniżej.

1) Wszyscy ankietowani nauczyciele podali, że brali udział w wycieczkach szkolnych oraz wszyscy rodzice stwierdzili, że ich dziecko uczestniczyło w wycieczkach.

2) Wszyscy nauczyciele oraz 90% rodziców uważa, że wycieczki szkolne miały na celu w szczególności poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii. Zdaniem 70% nauczycieli i 77% rodziców wycieczki poszerzały wiedzę uczniów z innych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego, a 67% nauczycieli i 58% rodziców uważa, że także upowszechniały formy aktywnego wypoczynku. Zdaniem 44% nauczycieli i 21% rodziców wycieczki szkolne miały na celu przeciwdziałanie patologii społecznej, a ponad 55% nauczycieli i 37% rodziców wskazało na możliwość poznawania zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

3) Niemal 70% nauczycieli oraz 77% rodziców stwierdziło, że ich dzieci brały udział w wycieczkach szkolnych z częstotliwością średnio raz na semestr.

4) Wszyscy nauczyciele i 98% rodziców uważa, że programy wycieczek szkolnych były dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów.

³ Dz. U. Nr 12, poz. 67, ze zm., zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie warunków wypoczynku”.

5) Według 97% nauczycieli i 63% rodziców w czasie wycieczek szkolnych jeden opiekun przypadał na 11 – 15 dzieci. Nie było sytuacji aby na jednego opiekuna przypadało powyżej 20 uczniów.

6) Zdaniem wszystkich nauczycieli i 93% rodziców wycieczki szkolne realizowane są w sposób, który w pełni zapewnia bezpieczeństwo dzieci. Wszyscy rodzice stwierdzili, że ich dziecko podczas wycieczki szkolnej nie doznało urazu i nie zachorowało.

(dowód: akta kontroli str. 147-152)

Ustalone
nieprawidłowości

1. Szkoła nie sporządzała listy Podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej. W przypadku wycieczek zagranicznych konieczne jest także sporządzenie tzw. Listy Podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej. Wzór takiej listy określony został w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. w sprawie wzoru listy podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej⁴.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *W przypadku wycieczek zagranicznych nie sporządzano Listy Podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej, natomiast sporządzano listy uczestników wycieczki i opiekunów, które zawierały dane typu: imię i nazwisko, datę urodzenia, pesel, adres zamieszkania i w przypadku uczniów telefon do rodziców. Na granicy Zieloną Kartę Przewoźnika wypełniał kierowca, który podawał tam informacje na temat wwożonych do Unii Europejskiej osób.*

(dowód: akta kontroli str. 71-74, 84)

2. Szkoła nie dotrzymała terminu, określonego w określonego w § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie warunków wycieczek, zgłoszenia Kuratorowi wycieczki nie później niż na 21 dni przed terminem jego rozpoczęcia.

Dyrektor Szkoły złożyła następujące wyjaśnienie: *Organizacji zimowiska w Przesiece w dniach 14.02- 20.02. 2011r. nie zgłoszono w Kuratorium Oświaty w wymaganym terminie 21 dni z powodu niedostarczenia przez rodziców kart kwalifikacyjnych uczniów. Spora grupa uczniów wytypowanych do wyjazdu przebywała wtedy z powodu choroby w domu. Nie można więc było jeszcze ustalić aktualnej liczby i listy uczniów wyjeżdżających na wycieczkę zimową.*

W związku z brakiem w dokumentacji kart kwalifikacyjnych uczestników wycieczki, Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że karty kwalifikacyjne uczniów wyjeżdżających na zimowisko uczniów pozostały u wychowawców, którzy aktualnie przebywają na urloпах.

(dowód: akta kontroli str. 72-73, 153-162, 181-182)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Niezależnie od obowiązującego w Szkole Regulaminu wycieczek szkolnych kierownicy, biorąc pod uwagę charakter wycieczki opracowywali dodatkowo, przed dłuższymi niż jeden dzień formami wycieczki, regulamin danej wycieczki. Uzyskiwali potwierdzenie zapoznania się rodziców wyjeżdżających uczniów z tym regulaminem i zgodę na wyjazd ich dziecka, pokrycie kosztów uczestnictwa w wycieczce, na udzielenie pomocy przedmedycznej i medycznej w trakcie wyjazdu, a także ważne informacje o dziecku (m.in. pesel, numer rodzinnej książeczki zdrowia, przebyte choroby, uczulenia, przyjmowane leki, noszenie okularów, aparatu ortodontycznego). Rodzice podpisali oświadczenie, że podali wszystkie informacje o dziecku, które mogą pomóc w zapewnieniu dziecku właściwej opieki. W kontrolowanym okresie praktyka ta zastosowana została w odniesieniu do wycieczek: integracyjnych klas

⁴Dz. U. Nr 188, poz. 1582.

pierwszych zorganizowanych w Kątach Rybackich, Radkowie i Kętrzynie, wyjazdów na zieloną szkołę do Serw i Kątów Rybackich oraz wycieczki pożegnalnej klas trzecich do Jastrzębiej Góry.

Rozszerzenie warunków regulaminowych uznaje się jako przykład dobrej praktyki, w zakresie przygotowania oraz zapewnienia bezpieczeństwa uczniów podczas wycieczek szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 85, 99-106)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji wycieczek szkolnych.

Szkoła wywiązywała się z obowiązku sporządzania kart wycieczek stosownie do wymogów prawnych oraz powiadamiania organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny o organizowaniu wycieczek zagranicznych. Uczniowie i rodzice zapoznawani byli z celem, trasą i harmonogramem wycieczki. Dodatkowo, poza obowiązującym regulaminem wycieczek, stosowano praktykę opracowania regulaminu danej wycieczki z uwagi na jej charakter. Uzyskiwano zgodę rodziców i gromadzono ważne informacje o dziecku. Kierownicy i opiekunowie wycieczek posiadali odpowiednie kwalifikacje do realizowanych przez Szkołę form krajoznawstwa i turystyki.

2. Realizacja i bezpieczeństwo wycieczek szkolnych

Opis stanu faktycznego

1 W latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 w Szkole, na wycieczkach lub podczas imprez szkolnych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży nie było wypadków śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych. Szkoła prowadzi rejestr wypadków uczniów. W roku szkolnym 2010/2011 zarejestrowano siedem wypadków typu złamania i lekkie urazy kończyn, w roku szkolnym 2011/2012 - trzy wypadki: dwa złamania i jedno zwichnięcie kończyn oraz w roku szkolnym 2012/2013 – sześć wypadków: złamania i zwichnięcia kończyn, uraz głowy. Wypadki, które miały miejsce, to przede wszystkim urazy doznane podczas zajęć wychowania fizycznego w sali gimnastycznej lub na boisku szkolnym (81%) oraz wynikające z nieuwagi uczniów pojedyncze przypadki urazów doznanych na korytarzu i schodach podczas przerw międzylekcyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 12-16)

Kierownicy wybranych do kontroli wycieczek zapoznawali uczestników z zasadami bezpieczeństwa. Obowiązek ten zrealizowano podczas zajęć wychowawczych i podróży. W przypadku wycieczek rowerowych zabezpieczano kamizelki odblaskowe dla osób jadących na czele i na końcu grupy. Podczas każdej wycieczki opiekunowie mieli do dyspozycji apteczki.

(dowód: akta kontroli str. 87)

Szkoła przed wyjazdem na wycieczkę występowała do Policji o przeprowadzenie kontroli sprawności technicznej pojazdu. W dokumentacji wycieczek szkolnych organizowanych przez Szkołę, oprócz pism - zawiadomień do Policji nie stwierdzono żadnych dowodów potwierdzających dokonanie sprawdzenia stanu technicznego autokaru, aktualności badań technicznych oraz stanu trzeźwości kierowcy autokaru przewożącego dzieci i młodzież. Działając na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶ uzyskano od Komendy Powiatowej Policji informację, że Komenda nie przesyła odpowiedzi zwrotnych do placówek oświatowych, które przesyłały pisma z prośbą o kontrole autokarów. Szkoła jest telefonicznie informowana o fakcie wpłynięcia pisma i realizacji przedmiotowej kontroli. Po przeprowadzonej kontroli Policja wydaje kierowcy zaświadczenie o stanie trzeźwości, a dyrektorzy szkół lub opiekunowie grup są każdorazowo informowani, że kierowca otrzymał takie zaświadczenie i jest zobowiązany przedstawić powyższy dokument na ich wezwanie.

(dowód: akta kontroli str. 71-79, 87, 208-220)

Szkoła zapewniła uczniom przebywającym na zimowisku bezpieczeństwo w czasie nauki jazdy na nartach oraz pobytu na pływalni. Zgodnie z podpisaną (w dniu 7.12.2010 r.) umową sprzedaży imprezy turystycznej z organizatorem turystyki „Tour Guide” uczniowie mieli zapewnioną zgodną z przepisami liczbę instruktorów narciarstwa i instruktorów pływania oraz wychowawców. Nadzór nad realizacją warunków umowy sprawowała dyrektor Szkoły.

(dowód: akta kontroli str.167-170, 183)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁷ działania Szkoły na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa uczniów podczas wycieczek szkolnych.

Uczestnicy wycieczek zapoznawani byli z zasadami bezpieczeństwa, zapewniane były warunki do ich przestrzegania. Podczas wycieczek szkolnych nie było wypadków.

3. Finansowanie wycieczek szkolnych

Opis stanu
faktycznego

Głównym źródłem finansowania działalności wycieczek szkolnych była odpłatność uczniów biorących udział w wycieczkach. Szkoła nie dysponuje kompletnymi danymi w tym zakresie z lat 2010-2012, ponieważ rozliczenia wycieczek jednodniowych przekazywano bezpośrednio rodzicom.

W poszczególnych latach 2010 – 2012 Szkoła otrzymała następujące dofinansowanie wycieczek:

- w roku 2010 z Urzędu Miasta i Gminy na kwotę 51.298 zł (na zimowisko, zielone szkoły i wyjazd na Ukrainę) oraz ze środków pozabudżetowych, tj. od Rady Rodziców w wysokości 4.229 zł (dofinansowanie delegacji uczniów na zjazd rodzin szkół im. Jana Pawła II oraz wyjazdu na Ukrainę);

- w roku 2011 z Urzędu Miasta i Gminy na kwotę 1.300 zł (na zieloną szkołę) oraz ze środków pozabudżetowych, tj. od Rady Rodziców w wysokości 880 zł (dofinansowanie delegacji uczniów na zjazd rodzin szkół im. Jana Pawła II, dofinansowanie dwóch wycieczek klas III) oraz od Fundacji „Pomóż dorosnąć” w wysokości 520 zł (wyjazd integracyjny klas I);

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.82

⁷ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

- w roku 2012 z Urzędu Miasta i Gminy na kwotę 3.802 zł (na zielone szkoły) oraz ze środków pozabudżetowych, tj. od Rady Rodziców w wysokości 300 zł (dofinansowanie delegacji uczniów na zjazd rodzin szkół im. Jana Pawła II) oraz od Fundacji „Pomóż dorosnąć” w wysokości 464 zł (na zieloną szkołę).

(dowód: akta kontroli str. 190-198)

Na organizację wycieczki zimowego dla grupy 50 uczestników wraz z kadrą wychowawców Szkoła zawarła w dniu 7.12.2010 r. umowę z PPHU „Markus” Rezydencja w Przesiece, na kwotę 20.358 zł. Zleceniobiorca zobowiązany został do zagwarantowania odpowiednich warunków noclegowych i wyżywieniowych.

Ponadto w dniu 7.12.2011 r. Szkoła zawarła umowę sprzedaży imprezy turystycznej z Tour Guide organizatorem turystyki nr 1017 w Dębnie na kwotę 24.210 zł. Przedmiotem umowy było: transport, usługi pilotów, zgodnie z programem wycieczki, inne usługi i świadczenia. Pobyt uczniów na zimowisko sfinansowany został przez Urząd Miasta i Gminy – Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach akcji ‘Zima w mieście’.

(dowód: akta kontroli str. 72-73, 163-180, 194)

W latach 2011- 2012 Szkoła nie organizowała otwartych konkursów na organizację zadań publicznych z okazji organizacji zimowego i letniego wycieczki dzieci i młodzieży. Nie zachodziła potrzeba stosowania przepisów Prawo zamówień publicznych, ponieważ koszty nie przekraczały 14 tys. Euro.

Według informacji dyrektora Szkoły wykonawcy wycieczek byli wybierani spośród organizatorów, którzy złożyli ofertę lub w latach wcześniejszych wykonywali usługę zapewniając wysokie standardy bezpieczeństwa i jakości.

(dowód: akta kontroli str. 12, 190-191)

Nauczycielom uczestniczącym w wycieczkach szkolnych w roli kierowników lub opiekunów wypłacono wynagrodzenie za 24 godziny za realizację wycieczki w dni wolne od pracy, zgodnie ze stawką wynikającą z umowy o pracę w łącznej wysokości 876,64 zł (597,12 zł w 2010 r. i 279,52 zł w 2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 207)

Na podstawie dokumentacji objętych kontrolą wycieczek stwierdzono, że dokonywano rozliczeń finansowych po zakończeniu wycieczki.

Ustalone
nieprawidłowości

Rozbieżności stwierdzono między dokumentacją księgową a rozliczeniem finansowym trzech wycieczek:

- W odniesieniu do wycieczki integracyjnej klas I do Kałków Rybackich (5-9.09.2011 r.) błędnie została wyliczona kwota wpłat uczniów oraz nie uwzględniono dofinansowania Fundacji „Pomóż dorosnąć”.

Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że uzyskane przez Szkołę wpływy na organizację wycieczki wyniosły 43.780 zł, w tym wpłaty uczestników wycieczki – 41.860 zł, dofinansowanie Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno – 1300 zł, dofinansowanie Fundacji „Pomóż dorosnąć” 520 zł oraz 100 zł bezzwrotnej zaliczki. Koszty wycieczki wyniosły 43.780 zł (faktury na kwotę 42.740 zł i 1.040 zł).

Natomiast w rozliczeniu finansowym sporządzonym przez kierownika wycieczki w dniu 29.09.2011 r. wykazano dochody na kwotę 43.780 zł, w tym wpłaty uczestników – 41.080 zł, dofinansowanie Urzędu Miasta i Gminy w Piasecznie – 1300 zł i 100 zł zaliczki. Dyrektor Szkoły przyjął rozliczenie

finansowe, po wcześniejszym sprawdzeniu jego poprawności przez Sekretarza Szkoły

W związku z nierzetelnym sporządzeniem rozliczenia finansowego wycieczki Dyrektor Szkoły wyjaśniła że, dokumenty księgowe potwierdzają prawidłowość rozliczenia wycieczki, natomiast kierownik wycieczki pomyłkowo nie wykazał części składowej pozyskanych wpływów, tj. dofinansowania z Fundacji „Pomóż dorosnąć” w wysokości 520 zł oraz błędnie wyliczył kwotę wpłaty uczniów.

- W odniesieniu do wycieczki na zieloną szkołę do Kątów Rybackich (14-17.06.2012 r.) ustalono na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów, że wpływy na sfinansowanie wycieczki wyniosły 10.786,86 zł i pochodziły z następujących źródeł: wpłaty uczniów – 7.240,90 zł, dofinansowanie Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno – 3.081,96 zł, dofinansowanie Fundacji „Pomóż dorosnąć” – 464,0 zł.

W rozliczeniu finansowym wycieczki wykazano dochody w wysokości 10.786,86 zł jako wyłącznie wpłaty uczestników wycieczki tj. 21 uczniów x 513,66 zł (koszt wycieczki 1 uczestnika). Wydatki wyniosły łącznie 10.787 zł. Po sprawdzeniu rozliczenia przez Sekretarza Szkoły Dyrektor Szkoły przyjęła rozliczenie.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że dokumenty księgowe potwierdzają prawidłowość rozliczenia wycieczki natomiast w rozliczeniu przedstawionym przez kierownika wycieczki nie wykazano dofinansowania z Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno w wysokości 3.081, 96 zł oraz Fundacji „Pomóż dorosnąć” w wysokości 464,0 zł.

- W odniesieniu do wycieczki integracyjnej klas pierwszych do Kętrzyna (12 – 14.09.2012 r.) ustalono, że w rozliczeniu finansowym sporządzonym przez kierownika wycieczki w dniu 21.09.2012 r. wykazano: dochody w wysokości 24.480 zł, w tym wpłaty uczestników – 23.760 zł i dofinansowanie Urzędu Miasta i Gminy w Piasecznie – 720 zł oraz wydatki w wysokości 24.120 zł. Według dokumentów księgowych wydatki wyniosły 24.480 zł. Po sprawdzeniu rozliczenia przez Sekretarza Szkoły Dyrektor Szkoły przyjęła rozliczenie.

Kierownik wycieczki, Wicedyrektor Szkoły p. Ewa Mozer wyjaśniła, że: *W wycieczce do Kętrzyna (Gierłoż) w dniach 12-14.09.2012 r. brało udział 68 uczniów. Zbiorcza faktura została wystawiona na 67 uczestników. Za jedną uczennicę wystawiona została faktura indywidualna.*

(dowód: akta kontroli str. 74-76, 199-206)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁸ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie finansowania wycieczek szkolnych.

Po zakończeniu wycieczki dokonywano rozliczeń finansowych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły uchybień w sporządzaniu rozliczeń finansowych wycieczek.

⁸ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o:

- 1) sporządzanie *Listy Podróżujących dla Wycieczek w Unii Europejskiej*, w przypadku organizowania przez Szkołę wycieczki zagranicznej;
- 2) dotrzymanie terminów przekazywania kuratorowi oświaty zgłoszenia wypoczynku;
- 3) rzetelne sporządzanie rozliczeń finansowych wycieczek.

⁹ Dz.U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 26 lipca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Kontroler
Teresa Małgorzata Zębala
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Dyrektor
Piotr Prokopczyk
p.o. WICEDYREKTORA
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

.....
podpis Ilona Kielan-Glińska